

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka (“Službeni glasnik BiH” broj 95/12), člana 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (“Službeni glasnik BiH” broj 61/06), a u skladu sa članom 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka (“Službeni glasnik BiH”, broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2011. GODINU NARODNE STRANKE RADOM ZA BOLJITAK

Broj: 03-07-6-489/12
Sarajevo, 15. juli 2013. godine

S A D R Ź A J

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE.....	6
5.1. NALAZI REVIZIJE.....	6
5.2. PREPORUKE	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke Narodne stranke Radom za boljitak za 2011. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama tada važećeg Zakona o finansiranju političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" broj: 22/00, 102/09 i 54/10)¹ - u daljem tekstu Zakon o finansiranju, i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Na osnovu obavljenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da Narodna stranka Radom za boljitak nije ispoštovala odredbe člana 6. stav (2), člana 8. stav (1) i člana 11. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom, odnosno kontrolom finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno, što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju.

¹ Dana 05.12.2012. godine stupio je na snagu novi Zakon o finansiranju političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" broj 95/12)

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Narodne stranke Radom za boljitak za 2011. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" broj: 61/06) i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" broj: 103/08).

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji velika mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Narodne stranke Radom za boljitak je ostvarila ukupan prihod u iznosu od 791.198,21 KM, što je prikazano u narednoj tabeli:

Red.br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u uk.prih. %
1	Članarina	5.588,00	0,71%
2	Prilozi fizičkih lica (3-a)	51.772,11	6,54%
3	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00%
4	Prihodi od imovine (3-c)	1.924,68	0,24%
5	Prihodi od pr.lica (3-d)	0,00	0,00%
6	Prihodi od poklona (3-e)	8.400,00	1,06%
7	Prihodi iz budžeta (3-f)	673.635,16	85,14%
8	Ostali prihod	49.878,26	6,30%
	UKUPNI PRIHODI	791.198,21	100,00%

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Narodna stranka Radom za boljitak je ostvarila rashode u iznosu 432.169,72 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Narodna stranka Radom za boljitak. Skraćeni naziv stranke je Za boljitak.

Stranka je registrovana kod Kantonalnog Suda u Sarajevu, Rješenjem broj R 30/01 i dopune rješenja: R-I-8/04 i R-I-5/05 od 28.06.2005. godine, sa sjedištem u Sarajevu, ulica Kranjčevićeva broj 41.

Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj 065-0-F1-11-000003 od dana 03.06.2011. godine upisana je promjena adrese sjedišta Narodne stranke Radom za boljitak, prema kome je sjedište ove političke stranke u Sarajevu, ulica Kulovića broj 1.

Za zastupanje Narodne stranke Radom za boljitak ovlašten je Mladen Ivanković-Lijanović, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2011. godinu je Ivan Pandža.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2011. godinu, organizacionu strukturu Narodne stranke Radom za boljitak čine:

- Središnji ured stranke,
- 10 kantonalnih odbora u Federaciji BiH,
- 6 Regionalnih odbora u Republici Srpskoj
- Gradski odbor stranke Mostar,
- Odbor stranke u Brčko Distriktu BiH
- 121 općinski/opštinski odbor.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Narodne stranke Radom za boljitak za 2011. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama tada važećeg Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj: 22/00, 102/09 i 54/10)² - u daljem tekstu Zakona o finansiranju. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenog zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti terensku reviziju da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Narodne stranke Radom za boljitak obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na članarine, priloge fizičkih i pravnih lica i prihode iz budžeta.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka je obavila reviziju i pregled finansijskih izvještaja Narodne stranke Radom za boljitak u periodu od 2005. do 2010. godine, nakon čega su izdati izvještaji o reviziji, odnosno izvještaji o pregledu sa nalazima revizije, mišljenjem revizora i preporukama političkoj stranci.

Nakon izvršene revizije godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. godinu, izdat je izvještaj o reviziji sa nalazima revizije i preporukom revizora da stranka treba da postupa u skladu sa odredbama člana 8. stav (1) i člana 11. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Nerealizovane preporuke

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2011. godinu, utvrđeno je da politička stranka nije ispoštovala preporuke revizije.

² Zakon o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj: 22/00, 102/09 i 54/10 je bio na snazi do 04.12.2012. godine

5. NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE

5.1. NALAZI REVIZIJE

- a) **Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2011. godinu, utvrđeno je da Narodna stranka Radom za boljitak nije ispoštovala odredbe člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju³.**

Politička stranka u finansijskom izvještaju nije prijavila priloge koje su ostvarila dva njena organizaciona dijela, korištenjem poslovnih prostora bez plaćanja zakupnine.

Uvidom u finansijski izvještaj koji je politička stranka dostavila Centralnoj izbornoj komisiji BiH utvrđeno je da kod dva organizaciona dijela stranka nije iskazala troškove zakupnine, ali je iskazala druge troškove koji isključivo nastaju korištenjem poslovnih prostora.

Naime, stranka je iskazala troškove fiksnog telefona kod dva regionalna odbora, u ukupnom iznosu od 1.105,70 KM i to: kod RO stranke Banja Luka 570,15 KM i RO stranke Bijeljina 535,55 KM.

Da su dva pomenuta organizaciona dijela stranke za obavljanje aktivnosti koristila poslovne prostore, te da je u njima imala smještenu opremu, ukazuje i ta činjenica što je politička stranka u finansijskom izvještaju iskazala troškove amortizacije opreme kod svog organizacionog dijela u Banja Luci u iznosu 463,61 KM i otpis sitnog inventara u iznosu 150,00 KM, dok je kod organizacionog dijela u Bijeljini iskazala trošak amortizacije u iznosu od 1.377,50 KM.

Na osnovu akta Narodne stranke Radom za boljitak, broj: ZB-02-00-84/13 od 19.06.2013. godine, dostavljenog na zahtjev Centralne izborne komisije BiH, u kome je navedeno da su povjerenici stranke poslove za stranku obavljali od kuće, može se zaključiti da su donatori povjerenici stranke.

Korištenjem besplatnih usluga zakupnine od strane dva organizaciona dijela, Narodna stranka Radom za boljitak je ostvarila priloge⁴, koje je bila obavezna prijaviti u finansijskom izvještaju, u skladu sa odredbama člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju, u iznosu tržišne vrijednosti pomenute usluge.

- b) **Narodna stranka Radom za boljitak je postupila suprotno odredbama člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju, jer se finansirala iz zabranjenih priloga.⁵**

Politička stranka, odnosno njenih jedanaest (11) organizacionih dijelova, je ostvarila prihod iz izvora zabranjenih političkim strankama, na način što je pod povoljnijim uslovima ili bez plaćanja zakupnine koristila poslovne prostorije koje su u vlasništvu općina.

³ U skladu sa odredbom člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju, ako ukupni iznos priloga jednog lica premašuje 100 KM, mora se unijeti u finansijski izvještaj.

⁴ U skladu sa odredbom iz člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju, prilog političkoj stranci podrazumijeva i poklone date stranci, besplatne usluge ili pružanje usluge političkoj stranci pod uslovima kojima se ta stranka stavlja u povoljniji položaj u odnosu na druge

⁵ U skladu sa odredbom iz člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, državni, entitetski i kantonalni organi, organi Brčko Distrikta BiH, organi opštinskih i mjesnih zajednica, javne institucije, javna preduzeća, humanitarne organizacije, anonimni donatori, vjerske zajednice, kao i pravna lica u kojima uloženi javni kapital iznosi najmanje 25% ne mogu da finansiraju političke stranke.

- Općinski odbor Narodne stranke Radom za boljitak Ilidža je na osnovu Ugovora o zakupu poslovnih prostorija sa Općinom Ilidža, broj: 05-23-2115/09 od 07.10.2009. godine, koristio poslovni prostor površine 13,00 m². Cijena zakupa je ugovorena u procentu 10% od početne cijene zakupa od 20,00 KM za extra zonu, u kojoj se poslovni prostor nalazi, odnosno u iznosu od 2,00 KM po m² uvećanoj za porez na dodatnu vrijednost. Korištenjem poslovnog prostora u 2011. godini, po cijeni zakupnine ispod tržišne cijene, stranka je ostvarila prilog Općine Ilidža u iznosu od od 2.808,00 KM.
- Općinski odbor Narodne stranke Radom za boljitak Bihać je na osnovu Ugovora o zakupu broj 05/1-23-9-5683/10 od 02.12.2010. godine koristio poslovni prostor površine 28,35 m² uz cijenu zakupa od 1,20 KM uvećanu za porez na dodatnu vrijednost PDV od 17%, što ukupno iznosi 1,40 KM/m². Ugovor je sklopljen za period od godinu dana i trajanjem do 07.11.2011. godine. Prema Odluci o davanju u zakup poslovnih prostorija („Službeni glasnik Općine Bihać“ broj 4/02, 2/03, 8/04 i 8/07), cijena zakupa u I građevinskoj zoni, kojoj pripada ulica Bihaćkih branilaca, te u istoj se nalazi prostor koji koristi politička stranka, iznosi 10,00 KM/m². Korištenjem poslovnih prostorija pod povoljnijim uslovima, u odnosu na tržišne, stranka je ostvarila prilog od Općine Bihać u iznosu od 2.494,80 KM.
- Općinski odbor Narodne stranke Radom za boljitak Tuzla je na osnovu Ugovora o zakupu poslovnih prostorija broj: 02-14-773 od 23.08.2006. godine, bez naknade koristio poslovni prostor površine 68,70 m², koji je u vlasništvu Općine Tuzla. U skladu sa odredbama iz pomenutog ugovora, politička stranka je bila dužna plaćati samo porez na dodatnu vrijednost, u mjesečnom iznosu od 93,43 KM. Prema Odluci o davanju u zakup općinskih poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža („Službeni glasnik Općine Tuzla“, broj 6/04), najniža cijena zakupnine u II zoni Općine Tuzla iznosi 8,00 KM/m². Korištenjem poslovnog prostora tokom 2011. godine, Narodna stranka Radom za boljitak je ostvarila prilog Općine Tuzla u iznosu od 6.595,20 KM.
- Općinski odbor Narodne stranke Radom za boljitak Ilijaš je na osnovu ugovora o davanju na korištenje poslovnih prostorija broj: 04/3-14-1043/09 od 09.09.2009. godine, koristio bez naknade poslovni prostor površine 14,40 m² u vlasništvu Općine Ilijaš. Obzirom da u skladu sa Odlukom o načinu i visini plaćanja zakupnine poslovnih prostora na području općine Ilijaš („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 2/00) najniži iznos mjesečne zakupnine na području ove općine iznosi 8,00 KM, stranka je ostvarila prilog u iznosu od 1.382,40 KM.
- Općinski odbor Narodne stranke Radom za boljitak Zavidovići je na osnovu Odluke o davanju saglasnosti na korištenje poslovne prostorije u vlasništvu općine Zavidovići broj: 01-23-5716/08 od 30.12.2008. godine, koristio poslovni prostor površine 22,87 m² bez naknade.
- Općinski odbor Narodne stranke Radom za boljitak Breza je bez naknade koristio poslovni prostor površine 15 m², koji je u vlasništvu Općine Breza.
- Suprotno odredi člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju, poslovne prostore u državnom vlasništvu bez plaćanja zakupnine su koristila dva kantonalna odbora Narodne stranke Radom za boljitak (KO Hercegbosanskog kantona i Hercegovačko-neretvanskog kantona) i tri općinska odbora (OO Velika Kladaša, OO Gradačac i OO Ljubuški).

c) Narodna stranka Radom za boljitak nije ispoštovala odredbe člana 11. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju⁶.

U poslovnim knjigama stranka nije, u skladu sa odredbom člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju, uspostavila evidencije o dijelu prihoda koji su korištenjem poslovnih prostora bez plaćanja zakupnine ostvarila dva njena organizaciona dijela, RO stranke Banja Luka i RO stranke Bijeljina. Također, stranka nije evidentirala ni troškove zakupnine pomenutih organizacionih dijelova.

U skladu sa odredbama člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju, Narodna stranka Radom za boljitak je bila obavezna da u finansijskom izvještaju, koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH, iskaže nenovčane donacije ostvarene besplatnim korištenjem poslovnih prostora na način propisan odredbama člana 18. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka. Istovremeno stranka je bila obavezna da u finansijskom izvještaju iskaže troškove zakupnine za pomenute organizacione dijelove i to na način propisan odredbama člana 21. istog Pravilnika.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Narodnoj stranci Radom za boljitak da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da u finansijskom izvještaju prijavljuje sve priloge pravnih i fizičkih lica, u iznosu većem od 100 KM, bez obzira po kom osnovu ih je ostvarila,*
- *da se ne finansira iz izvora koji su članom 8. stav (1) Zakona o finansiranju zabranjeni političkim strankama i*
- *da u skladu sa odredbom člana 11. stav (1) ovog Zakona uspostavi potpune evidencije o svim prihodima i rashodima, te da u skladu sa odredbama člana 11. stav (3) Zakona finansijske izvještaje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine u formi propisanoj Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka*

⁶ Prema odredbi člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka je obavezna uspostaviti potpune i tačne evidencije o svojim prihodima i rashodima.

Prema odredbama člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka je obavezna podnositi finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine. Sadržaj, forma, način i drugi detalji izvještavanja uređeni su Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 61/06)

KOMENTAR

Narodna stranka Radom za boljitak se aktom broj: ZB-02-00-87/13 od 04.07.2013. godine, očitovala na nalaze revizije date u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2011. godinu, kojim je pokušala osporiti nalaze revizije.

Primjedbe na nalaz revizije kojim se stranci stavlja na teret kršenje odredaba člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju nisu potkrijepljene novim dokazima, a primjedbe u vezi nalaza revizije kojim se stranci stavlja na teret kršenje člana 8. stav (1) Zakona su neosnovane.

Primjedba na nalaz revizije u vezi kršenja člana 11. stav (1) i (3) Zakona o finansiranju, za koju je stranka dostavila novi relevantan dokaz, su uvažene i u tom dijelu je izvršena korekcija nalaza revizije iz Preliminarnog izvještaja o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2011. godinu.

Mr. sc. Hasida Gušić, šef Službe za reviziju

Anela Burdžović Kapić, pomoćnik revizora